

Lahenda kaks suurt ristsõna ja võida 40 eurot

Kümme märki, et oled koristushull | Arnold Rüütli kehvast seisusest residents läheb müüki
Lastekaitse seadus äratas hirme | Vastase mõjutamine spordis: meelitada või solvata

ERAKOGU

MAREK STRANDBERG:
lendasin vastu autot
nagu pannkook!

Juubilar üle Ulla
sõprade pilgu läbi:
tõesti unikaalne
nähtus -
baleriinist
sõnakunstnik!

STINA KASE

Ohtule

• JUHATAJA KATRIN ROHT • E-POST KATRIN.ROHT@OHTULEHT.EE • TELEFON 614 4058

Elu

MART SANDER TEGI LIIS LEMSALULE ERILISE SÜNNIPÄEVAKINGI

Lauljanna Liis Lemsalu tähistas 20. oktoobril oma 22. sünnipäeva ja sai selleks puhuks toredate üllatuste, kui multitalent ja näosaatejuht Mart Sander talle erilise sünnipäevakingi üle andis – Mart oli maalinnud Liisist kauni portree. «Olin südamest liigutatud, ma ei kujuta ettegi, kui palju aega ta võis sellesse panustada,» rõõmustas Liis Lemsalu Naistelehes. Liis lisas, et ta väärtustab väga just omatehtud kingitusi ning selline üllatus võttis ta lausa sõnatuks. **ÕHTULEHT**

TEET MALSROOS

«Tahtsin ruttu täiskasvanuks saada, sest neile on lubatud palju rohkem kui lastele.»

näitleja **Tarmo Männard** räägib Naistelehes, milline oli tema esimene unistus.

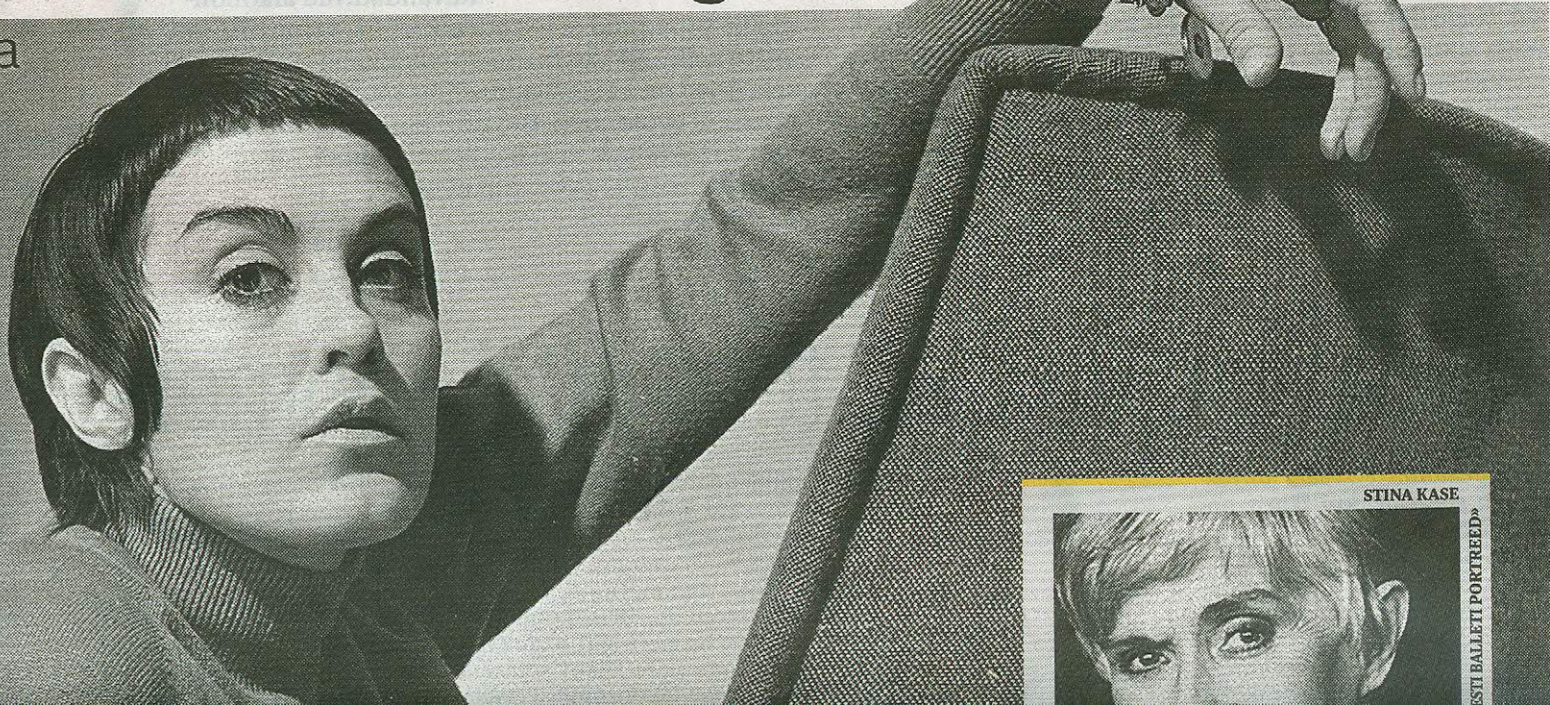
Kui elu on sundinud millestki loo alati leidnud uue asja, mid

Balletitantsija, laulja ja näitleja Ülle Ulla saab 80aastaseks

«Ülle pidi päris ruttu tantsimise lõpetama, sest tal haigestus põlv ja pikkamööda ütles jalg lihtsalt üles. Ta hakkas varietees laulma ja läks Leningradi Music Halli estraadi tegema. Kui ta ka muusikale enam suurt teha ei saanud, siis läks draamanäitlejaks. Lõpuks hakkas ta kirjutama,» toob balletikooli klassiõde ja endine Estonia kolleeg Aigi Rüütel-Žigure esile Ülle Ulla mitmekülguse.

• KAIS ALLKIVI
kais.allkivi@ohtuleht.ee

«Ülle oli julge ja pealehakkaja, otsis suuri väljakutseid ja tegi nende nimel kõvasti tööd. Ta on suur maksimalist. Ta tahtis alati jõuda rolli tuumani, et iga tantsuliigutus oleks mõtestatud ja kasutav. Ülle ei olnud kunagi üksmeelsest tunnetusest

STINA KASE

ESTI BALLETI PORTREED

«Ülle oli juige ja pealenakkaja, ois-
sis suuri väljakutseid ja tegi nen-
de nimel kõvasti tööd. Ta on suur
maksimalist. Ta tahtis alati jõu-
da rolli tuumani, et iga tantsulii-
gutus oleks mõtestatud ja kas-
vaks välja sisemisest tunnetusest
– et ei oleks midagi võltsi,» ise-
loomustab Ülle Ullat Aime Leis-
Garancis, kes oli samuti temaga
koos Tallinna balletikooli esime-
se, 1953. aasta lennu kasvandik.

Esmaspäeval täitub Ülle Ullal,
kes on eri põlvkondade publikut
kütkestanud nii karaktertantsi-
ja, opereti- ja muusikalilaulja, va-
rieteartisti kui ka draamanäit-
lejana, 80 eluaastat.

«Ülle oli meist kõige mitme-
kõlgsem: ta tegi kaasa nii ballet-
tides kui ka operettides ja laulis
isegi Eino Tambergi ooperis
«Raudne kodu»,» nendib Aime.
Mitmekõlgus ongi olnud juubi-
lari elus kandvaks märksõnaks.
«Ülle on olnud äärmiselt andeks
– kui elu on sundinud millestki
loobuma, on Ülle alati leidnud
uue asja, mida ta väga hästi val-
dab,» lausub Aigi Rüütel-Zigure.

Laia silmaringiga teatrifanaatik

Põlvevaevused kummitasid Ület
juba 1959. aastal esietendunud
«Boleros», kus ta tegi ühe oma
suurrolli. Balletist loobudes sai
Üllest varietee- ja estraaditäht.
Küpsemas eas leidis ta tee draa-
malavale. «Ka sõnalavastustes on
Ülle niimoodi mänginud, et võta
tema ees müts maha,» tunnustab
Aigi.

«Me oleme Üllega lapsest pea-
le koos kasvanud. Käisime Estonia
laste balletistuudios ja
1946. aastal läksime Anna Ekstoni
eestvedamisel moodustatud
Eesti riiklikku koreograafilisse
kooli, kus meid võeti kohe kol-
mandasse klassi,» meenutab Aime.
Peale tema, Ülle ja Aigi olid
balletikooli esimesteks õpilaste-
teks Maire Loorents, Signe
Tamm, Helmi Puur ja Ira Gene-
ralova – viimased kaks on nüüd-
ses lahkunud.

«Oleme oma muresid ja rõõ-
me väga palju jaganud. Me kasva-

MITMEKÜLGNE NAIN: Kelle südamesse tantsis Ülle Ulla end kirgiiku hispaanlannana balletis
«Bolero», kellele jättis kustumatu mulje missis Erlynnena telelavastu-
ses «Leedi Windermere'i lehvik» või Marthana teatritükis «Kes kardab Virginia Woolfi?». Foto aastast 1970.

sime pärast sõda. Majandusolu-
kord oli väga nigel ja kõik peale
Aigi kasvasid isata. Ma mäletan,
kui Helmile kingiti 16. sünnipäe-
vaks siidisukad, mis olid tagant
triibuga. Helmi tõi need kooli
meile näitamiseks – milline vai-
mustus. Iga selline asi oli meile
kõigile suur imetusobjekt. Prae-
gu tundub see nii tobe!» meenu-
tab Aime nende ühist koopiaega.

Aigit paneb muigama enda ja
klassiõdede, iseäranis Ülle noo-
rusefanatism: «Kui Estonia teat-
ri hoone pärast sõda taastati, la-
vastas Helmi Tohvelman balleti
«Kalevipoeg». Esimeses vaatuses
oli stseen, kus sorts – Boris Bli-
nov – viskas lava küljekulissi juu-
res mantli üle õla ja haaras pare-

ma käega puusalt pussi, et min-
na Lindat tapma. Vasak jalg oli tal
diagonaalis taga tüüpilises balle-
tiasendis, põlvest natuke kõver.
Meie jaoks oli see jalaasetus ja
pinge tema kehas väga huvitav ja
ilus. Ülle oli esimene, kes seda
märkas, ja tema jutu peale jook-
sime me iga kord õigeks ajaks la-
va taha vaatama, kuidas Blinov
kulissi ees seisab ja nuga haarab.
Kujutage ette!»

Samamoodi hiilisisid tüdrukud
pärast balletitunde õhtupimedu-
ses liivväljale, sest uisutamine oli
neile keelatud. «See ei mõjunud
väidetavalt balleti õppimisele
hästi. Meie aga olime kõik suu-
red uisutamisfännid ja tegime se-
da salaja,» räägib Aime.

«Edasi läksime koos Estonia
teatrisse tööle. Olime Üllega ühes
garderoobis. Meie vahel ei olnud
hõõrumisi või intriige, sest iga-
ühel oli oma repertuaar. Ülle oli
põhiliselt tugevates karakterosa-
des. Oma väga kauni välimuse ja
ilusa liikumisega lummas ta üs-
na kiiresti publikut,» kiidab Aime.

«Ülle oli ikka selline tantsija,
et ma vaatasin, kuidas tema teeb,
ja püüdsin ka tema moodi teha,»
tunnistab Aigi. Samuti tõstab ta
esile Ülle laia silmaringi. «Mina
ei saa ennast temaga võrreldagi,
ma olen palju rumalam,» muigab
Aigi ja meenutab: «Üllet huvita-
sid juba kooli ajal väga paljud as-
jad. Tal oli suur huvi välismaa fil-

minäitlejate vastu. Kuna Ülle ema
töötas Draamateatri masinakir-
jutajana, oli ta ka seal toimuvaga
väga kursis.»

Hoolimata sellest, et jalad lii-
guvad vaevaliselt, käib Ülle sage-
li Coca-Cola Plazas Metropolita-
ni ooperiülekandeid vaatamas.
«Üllel on säilinud väga tugev uu-
dishimu,» kinnitab Aime. Suht-
leme temaga tihti telefoni teel. Ta
küsis ikka: «Kas sa seda nägid?
Kas sa seal käisid? Kas sa seda fil-
mi või saadet vaatasid?»

Tosin aastat on Ülle sisusta-
nud aega kirjutamisega. 2003. aastal ilmusid autobio-
graafia «Terpsichore tiiva all» ja
Aimega kahasse kirjutatud üle-
vaade balletikooli lendudest.

Kolm aastat hiljem jõudis trükki
sõbrannade ühistöös valminud
500leheküljeline pildiraamat
«Ballett sajandivanuses Estonia-
s». Mullu valmis mälestuste-
raamat «Ma armastasin Estonia-
niat», mida Ülle jagas vaid tutta-
vaile.

Balletikooli esimene lend tuli
aastakümneid kõigil sünnipäeva-
del kokku. Alles viimastel aasta-
tel, kui jaksu vähemaks jäänud,
on klassiõdede kohtumised jää-
nud harvemaks. «Viimati olime
kõik koos möödunud detsember-
ris. Ülle juubelil saame jälle kok-
ku,» rõõmustab Aigi. Estonia tea-
ter tähistab Ülle juubelit homme
õhtul kell 19 «Tuhkatriinu» bal-
letietendusega.

Juba üheksa- aastaselt teatrilaval

- Ülle-Valve-Oktavie Ulla sündis 10. no-
vembril 1934
- Teatridebüüt 1943. aasta 7. novembril
Draamateatri lavastuses «Põialpoiss»
- 1953 lõpetas Eesti riikliku koreograafia-
kooli
- On andnud 1450 etendust Estonias, 500
draamateatrites ja 600 Leningradi Mu-
sic Hallis, esinenud 3000 õhtul Viru va-
rietees
- Leningradi Music Halliga esines mitmel
pool välismaal, sh Pariisis, Berliinis ja
Varssavis
- Laulnud kolm kuud ansambelis Laine
- Kolm abielu, teine Ago-Endrik Kergega
ja kolmas Eri Klasiga
- Tütar Ulla ja neli lapselast

40. sünnipäeva tähistab sel kuul ansambel Apelsin

Ants Nuut ja Tõnu Aare kinnitasid «Ringvaates», et ansambel on endiselt heas vormis ning naudib kontsertide andmist. Aastakümnete jooksul on Apelsini laulud juba nii omaseks saanud, et neid oskavad kaasa laulda nii noored kui ka vanad. Apelsini juubelkontserte saab kuulata-vaadata 11.–16. novembrini paljudes Eestimaa paikades.

MARTIN DREMLJUGA

MART MÜURISEPP KEHASTANTONIO BANDERAST POOLPIME

Nukuteatri näitleja ja «Su nägu kõlaltas, kui raske oli tal paroodiasaate Antonio Banderast kehastades kand «Esimene saade ka ja närv oli sees. te midagi. Sõrmitsed seda kitarri ja ütles Mart. Noor näitleja lisis, et talle lavale minna ja vaadata, mis ju

buma, on ülle ulla a ta hästi valdab

MADIS KALMET: kutsusin Ülle draamarolli sisemise kujutluse ajal

«Kui olin alustamas Enquisti «Ilvese tundi» ja mõtle- sin näitlejavariantide peale, siis korraga sõitsime Ülle- lega juhuslikult Nõmme tu- ru juures autoga teinetei- sest mööda, nägin teda vilk- samisi ja kohe olin kindel: tema on «Ilvese tunni» peategelane, mõis- tev ja tark naispastor! Selge ja kindel sisemi- ne nägemus,» jutustab lavastaja Madis Kal- met (pildil), kes tõi Ülle 1991. aastal Linna- teatris esimest korda draamalavale.

«Me ei olnud siis tuttavadki. Sain temaga kokku ja veensin ära. Kergelt ta ei otsustanud, mõtles tõsiselt, sest tulla ikkagi lavale draama- näitlejana väga mahukas ja tõsiselt rollis oli karm väljakutse,» nendib Madis. «Ülle sai hak- kama, tegi fantastilise osatäitmise ja tõestas, et on suurepärase näitleja! Küllap oli see pal- judele üllatus.»

Üllet iseloomustab Madis kui silmatorka- valt jõulist ja eredat, tugeva loomu ja hella hingega isiksust. «Kerge pole tema elu ol- nud, aga virisemas pole teda iial kuulnud. Vapper naine! «Virginia Woolfi» Marthana ei oleks kedagi teist ette kujutanud. Ilus, intel- ligentne, kirglik naisnatuur, varjatud süga- va hingetraagikaga – selline on Martha ja seda on ka Ülle,» põhjendab lavastaja, miks Ülle ühte oma keerulisimasse draamarolli hästi sobis.

ERI KLAS: «OLEN IMETLENUD ÜLLET NII LAVAL KUI KA ELUS.»

«Ülle on ilus ja imetlusväärne, väga andekas ja väga tark naisterahvas, kellel on tugev iseloom. Ma olen imetlenud teda nii laval kui ka elus,» õhkab Ülle viimane abikaasa, dirigent Eri Klas (75, pildil).

«Meid ühendas väga tugev kunstialane sõprus. Kui ma ju- hatasin 1965. aastal «West Side'i lugu», mis oli Panso kooli teise lennu lõpulavas- tus, siis palusin Ülle Anita rol- li, kus ta nii tantsis kui ka laulis,» meenutab Eri nende koostööd.

«Ülle 40 aasta tagasi, pärast ühte uusaastapidu läksime Sulev Nõmmiku- ga Üllele külla. Ja juhtus nii, et ma jäingi talle külla. Olin tema juures kü- las kakskümmend aastat. Ma olen kaa- sa elanud nii tema suurtegedele kui ka rasketele hetkedele – mõtlen tervise- probleeme, mis baleriine tihtipeale kummitavad,» lausub Eri enda ja Ülle pika kooselu kohta.

«Kui oled olnud inimesega kaua mitte ainult sõber, vaid ka elukaasla- ne, siis ei lõppe need sidemed abielu- lahutusega. Me oleme sõbrad siiani. Ükskõik, mis mureks on – ta helistab mulle. Mui- dugi käin tal külas ja mitte ainult sünni- päeva puhul,» kinni- tab Eri ja tõdeb: «Ma ei saa Ülle kohta öel- da midagi paha, vaid ainult head.»

EINO BASKIN: «Ülle on täiesti unikaalne nähtus»

«Ma ei teagi teist Eesti näitlejat, kes oleks olnud nii mitmekülgne,» mõtiskleb näitleja, lavastaja ja humorist Eino Baskin (85, pildil).

«Saime Üllega tuttavaks üle 60 aasta tagasi Estonia pidudel, mida nimetati Kapustnikuteks. Need olid kokkusaamised, kus näitle- jad tegid väikseid üllatuseten- dusi,» meenutab Eino. «Loomin- guliselt hakkasime koos tööta- ma estraadil. Tegime poolteist aastat kahekesi sketše Estonia kontserdisaalis ja sõitsime mööda Eestimaad ringi. Mõnikord oli nädalas kaks-kolm esinemist,» räägib ta.

Just Eino oli see, kelle soovitusel Ülle Leningradi Music Halli suure estradietenduse «Pole sinust kaunimat» peaosas pääses.

Kavas osales 250 inimest. «See oli grandioosne etendus. Olid tantsijad, akrobaadid, mustkunstni- kud, parodistid. Mina olin konferansjee, kes eten- dust juhtis. Me esinesime saalis, kus oli 4000 koh- ta. Mängisime kuus õhtut nädalas, ainult esmas- päev oli vaba. Etenduse pikkus oli kolm ja pool tun- di. Igal õhtul olid kõik piletid välja müüdnud, nii kes- tis kolm aastat!» kirjeldab Eino etenduse menu.

«Käisin vahel Ülle balletietendusi vaatamas. See, mis ma nägin, oli võrratult hea. Ta oli suurepä- rase sarmiga baleriin. Peale balleti tegi ta ka kõiki muid asju perfektselt. Ta on täitsa unikaalne näht- us – baleriinist sõnakunstnik,» ütleb Eino, kes kut- sus Üllet mitu korda oma lavastustesse Vanalinna- stuudios ja Vana Baskini teatris, näiteks Aleksandr Ostrovski «Mets» ja Aldo Nicolaj «Sügissonaast». «Ta mängis väga hästi,» arvab lavastaja.

AGC «Ülle rolli

«Kahtlen ta 50. aastal kesti nii s... le,» mee... Ülle ühe... «Ta os... te alguse... dunud la... meeldejä... koostöö j... «Ülle... nud väga... au olla t... hulgas ta... tus», mid... ühes Leni... Aastai... muusikati... kaheinim... vastuses c... nud nii ab...

MARTIN DREMLJUGA

MART MÜÜRISEPP KEHASTAS ANTONIO BANDERAST POOLPIMEDANA

Nukuteatri näitleja ja «Su nägu kõlab tuttavalt» üks osalisi Mart Müürisepp paljastas, kui raske oli tal paroodiasaate esimene ümberkehastumine. Nimelt pidi Mart Antonio Banderast kehastades kandma elus esimest korda läätsesid, kirjutab Menu. «Esimene saade ka ja närv oli sees. Siis seal laval järsku avastasin, et ma ei näe mitte midagi. Sõrmitsed seda kitarri ja mitte midagi ei näe, silme eest on täiesti must,» ütles Mart. Noor näitleja lisas, et ongi pigem tunnetuslik inimene, seetõttu meeldib talle lavale minna ja vaadata, mis juhtuma hakkab. **ÕHTULEHT**

Ulla aldab

EN
LET NII
LUS.»

sväärne, väga
maisterahvas,
n. Ma olen
l kui ka
ne abikaasa,
ildil).
a tugev
kui ma ju-
«West
anso
lavas-
nita rol-
a laulis,»
ööd.

rast ühte
Nõmmiku-
et ma
tuures kü-
olen kaa-
dele kui ka
tervise-
ipeale
a ja Ülle

kaua
kaasla-
abielu-
siiani.

EINO BASKIN: «Ülle on täiesti unikaalne nähtus»

«Ma ei teagi teist Eesti näitlejat, kes oleks olnud nii mitmekülgne,» mõtiskleb näitleja, lavastaja ja humorist Eino Baskin (85, pildil).

«Saime Üllega tuttavaks üle 60 aasta tagasi Estonia pidudel, mida nimetati Kapustnikuteks. Need olid kokkusaamised, kus näitlejad tegid väikseid üllatusetendusi,» meenutab Eino. «Loominguliselt hakkasime koos töötama estraadil. Tegime poolteist aastat kahekesi sketše Estonia kontserdisaalis ja sõitsime mööda Eestimaa ringi. Mõnikord oli nädalas

kaks-kolm esinemist,» räägib ta.

Just Eino oli see, kelle soovitusel Ülle Leningradi Music Halli suure estraadietenduse «Pole sinust kaunimat» peaossa pääses.

Kavas osales 250 inimest. «See oli grandioosne etendus. Olid tantsijad, akrobaadid, mustkunstnikud, parodistid. Mina olin konferansjee, kes etendust juhtis. Me esinesime saalis, kus oli 4000 kohta. Mängisime kuus õhtut nädalas, ainult esmaspäev oli vaba. Etenduse pikkus oli kolm ja pool tundi. Igal õhtul olid kõik piletid välja müüdnud, nii kestis kolm aastat!» kirjeldab Eino etenduse menu.

«Käisin vahel Ülle balletietendusi vaatamas. See, mis ma nägin, oli võrratult hea. Ta oli suurepärase sarmiga baleriin. Peale balleti tegi ta ka kõiki muid asju perfektselt. Ta on täitsa unikaalne nähtus – baleriinist sõnakunstnik,» ütleb Eino, kes kutus Üllet mitu korda oma lavastustesse Vanalinna-studios ja Vana Baskini teatris, näiteks Aleksandr Ostrovski «Mets» ja Aldo Nicolaj «Sügissonaat». «Ta mängis väga hästi,» arvab lavastaja.

ALLA ARMIN / FILMIARHIIV

KIRGLIK PAAR:
Ülle Ulla
1960. aastal
koos toonase
abikaasa Ago-
Endrik Kergega
Estonia laval
Vladimir
Burmeisteri la-
vastatud bal-
letis «Bolero».

AGO-ENDRIK KERGE: «Ülle oskab ka väikesed rollid suureks mängida.»

«Kahtlemata tegi Ülle ühe oma hiilgerolli Raveli «Boloros». Samas esitas ta 50. aastate «Carmeni» lavastuse viimases vaatuses üht väikest tantsukest nii suurepäraselt, et see läks teinekord publiku nõudel kordamiseks,» meenutab näitleja ja lavastaja Ago-Endrik Kerge (75, pildil), kuidas Ülle üheainsa tantsunumbrikuulsa ooperi suurimaks täheks tõusis.

«Ta oskab väikesedki episoodilised rollid suureks mängida. Näiteks 50ndate alguses balletis «Esmeralda» mängis ta Esmeralda ema, kes leiab oma kadunud lapse. Ise 19aastane, kehastas ta vana hallipäist naist ja tegi seda meeldejäädvalt,» kiidab Endrik, keda seob Üllega tosin aastat kestnud abielu, koostöö ja siiani püsiv sõprus.

«Ülle on väga mitmekülgset andekas inimene. Tantsimise kõrval on tal olnud väga palju annet ka laulmiseks ja sõnakunstiks. Mul on olnud võimalus ja au olla talle nii tantsupartner kui ka temaga näitemängudes osaleda. Muu hulgas tantsisime koos Mai Murdmaa lavastatud balletis «Suur võlur – armastus», mida Ülle peab minu teada üheks oma lemmiklavastuseks. Meil oli ka ühes Leningradi Music Halli etenduses ühine tantsunumber,» märgib Endrik.

Aastaid jagasid nad lava Viru varietees. Ülle tegi kaasa Endriku lavastatud muusikatükkides ja telelavastuses «Tabamata ime». Nad on koos näidelnud kaheinimesetükis «Džinnimäng», veel üheksa aasta eest aga osalesid krimilavastuses «Mäng peeglitega». Endriku sõnul on nende koostöö kenasti klappinud nii abielupaarina kui ka pärast lahutust: «Töö on töö ja elu on elu.»